

so mu potrebne 1. slovenske gospodarske šole in 2. gospodarske zadrage. Kmet ne sme upati, da bo z znanjem nemščine napredoval. Največji nasprotniki slovenskih gospodarskih šol in slovenskih zadrug so Nemci. V mariborski okolici so nam napovedali gospodarski boj. Najbližji dokaz za to trditev je gostilna zavednega g. Gselmana, katerega se Nemci dosledno ogibajo. Vsled tega je dolžnost Slovencev, da podpirajo svoje ljudi, da se drže gesla: Svoji k svojim! Boj med Slovenci in Nemci se bo dobojeval na gospodarskem polju. Zato pa:

Ne straši se boja, ne straši se znoja,
Le moško dejanje krepuje moža.

Izborni in jedrnat govor je naredil na zborovalce močen utis, in sledilo mu je živahno odobravanje.

Z radostnimi klici pozdravljen nastopi deželni poslanec g. Ivan Roškari. Zahvaljuje se v pristranih besedah svojim kmetiskim volilcem za zaupanje, katero so mu skazali z njegovo izvolitvijo, ter obeta, da bo vse moči zastavil kot poslanec v korist svojih sobratov-kmetov. Potem poroča o delovanju deželnega zbora, ki je imel že dvojno zasedanje, a vsako zasedanje je trajalo le par dni. Slovenski poslanci so storili v teh dveh zasedanjih, kar so mogli. Predlagali so, naj se uvede nov volilni red, ker je sedanji za kmeta in za Slovence posebej skrajno krivičen. Nadalje so predlagali, naj se ustanovi na Spod. Štajerskem slovenska kmetijska šola. V sedanjem času splošnega napredka mora tudi kmet napredovati, ako hoče premagati vse nasprotnike svojega stanu. In napredoval bo, ako se mu dajo kmetijske šole. Te pa se odrekajo našemu spodnještajerskemu slovenskemu kmetu! Nemška večina nam jih noče dati, ona torej noče, da se naš kmet vzdrži na površju in ne podleže v vsestranskem boju za obstanek. Misli pa bo treba tudi na to, da se daje v ljudskih šolah na kmetih vsaj zadnji dve leti pouk o kmetijstvu. V drugem zasedanju se je odobril začasni proračun; se dovolila ustanovitev nepotrebnega ženskega učiteljskega v Mariboru ter se volil deželni odbor, v katerem imamo tudi Slovenci v g. Robiču svojega zastopnika. Gosp. poslanec še enkrat zatrjuje, da bo vedno stal na braniku za pravice svojih volilcev. Zborovalci so pozorno sledili zanimivim izvajanjem poslančevim ter večkrat, posebno ob koncu, s ploskanjem in »živijo«-klici izrazili poslancu svoje soglasje.

Nato je govoril na kratko g. Gselman, nadučitelj pri Sv. Martinu pri Vurbergu o namenu ljudske šole in o težkoči, da se iz-

vedejo poslančeve želje glede ljudske šole. Gospod poslanec je še enkrat pojasnil svoje stališče.

Ker se ni nihče več k besedi oglasil, so se prebrale in soglasno sprejele naslednje resolucije:

I. Zbrani volilci izražajo svojim deželn. poslancem popolno zaupanje in jih prosijo, da v vseh slučajih postopajo proti brezobzirnemu nastopu deželnozbornske večine in z vsvo odločnostjo in pri vsaki krivici ponavljajo zahteve ločitve Spod. Štajerja od Gradca v gospodarskih in šolskih zadevah.

II. Zbrani volilci zahtevajo od deželnega odbora ustanovitev slovenskih kmetijskih in obrtnih šol.

III. Kmetstvo ljudstvo se zgraža nad nečuvnim napadanjem od strani nemških in nemčurnih listov ter izjavlja, da bode primorano začeti se držati gesla: svoji k svojim!

IV. Volilci zahtevajo, da se nastavlja na Spod. Štajerskem pri vseh uradih slovenske zmožni in slovenskemu narodu naklonjeni uradniki.

G. predsednik Fr. Pišek zaključil z »živijo«-klici na cesarja zborovanje, ki se je vršilo v najlepšem redu.

Politični ogled.

Četrty shod katoliških učiteljev v Avstriji. Te dni se je zbralo na shodu v Lincu 918 katoliških učiteljev iz vseh delov monarhije. Zborovanje se je pričelo v nedeljo dopoldne v hotelu »Avstria« ter je trajalo prvi dan do 8. ure zvečer. Delo prvega dne je bilo posvečeno po največ posamnim katoliškim učiteljskim društvom, mej katerimi sta bila zastopana tudi Kranjsko in Goriško. Naslednji dan zborovanja so bila na dnevnem redu mej drugimi naslednja poročila: Hofar o izdaji lastnega kataloga mladinskih spisov, Metzler šolska in ljudska higiena, nadučitelj Heider o potrebi večjega vpliva duhovščine na vzgojo mladine, nadučitelj Schwammel o vzrokih pomanjkanja učiteljev, Kaufmann o pomenu hranilnic za katoliško učiteljsko organizacijo. Sprejete so bile z navdušenjem vse zadevne resolucije, kakor tudi one, v katerih se govori o nenravnih razglednicah in pa pijančevanju.

Novi skupni finančni minister. Za skupnega finančnega ministra in upravitelja Bosne in Hercegovine je mesto umrlega Kallaya imenovan doseđanji poslanik v Atenah baron Burian. Zaprisežen je bil dne 29. t. m.

zemljo. Glava je še odpirala usta, jezik je migal in trepalnice še utripale, nato se je tudi to umirilo. Ljudstvo je pa glasno zahtelo, ko je rabelj dvignil odsekano glavo in jo pokazal občinstvu.

* * *

Preteklo je kakih osem let. Dolg čas, ako gledamo v prihodnost, kratek, ako se oziramo v preteklost. Nesrečnega duhovnika je že vse pozabilo; kar se je dogodilo nekaj, da je zopet oživel spomin nanj.

Bilo je zvečer. Dež je pršal in povrh je bilo še veterno, da je vsak — ako ni imel nujne sile — najrajši tičal doma. V mestu Nantesu je nekdo potrkal na župnišče, proseč za spoved k neki na smrt bolni ženski.

Kmalu na to je stopal duhovnik z Najsvetejšim proti majhni hišici. Spodaj v kleti na slabi postelji je ležala ženica srednjih let. Ko jo je duhovnik spovedal in obhajal, je odšel bled in zamišljen. Bolnica je pa poklicala po njegovem odhodu gospodarja in še dva druga ter začela pripovedovati:

»Čutim, da se mi bliža smrt. Strah me je pred njo in pred večnim sodnikom, pred katerega kmalu stopim. Predno pa umrjem, hočem še povrniti, kolikor je v moji moči, čast tistemu, ki je moral zaradi moje hudobije nečastno umreti. — Bila sem več let

služabnica pri duhovniku Frikotu v mestu L. . . . u. Imel je mnogo denarja in večkrat se mi je vzbujal pohlep po njem, vendar sem se od začetka premagovala. Medtem sem se seznanila z nekim človekom, ki mi je obetal zakon. Hotel je od mene denarja, ker pa sama nisem imela dovolj, on je pa čim dalje več potreboval, sem začela jemati svojemu gospodu. Ker sem se bala, da bi mi ne prišel na sled, potem bi zgubila službo, sva se dogovorila, da ga umorim in mu vzamem ves denar. Sklep, ki nama ga je nasvetoval sam hudobec, je dozorel. Ko se je Frik kakor navadno po obedu vlegel, da malo zaspi, sem ga umorila, denar pobrala in ga dala mojemu zaročencu, da bi ga pri meni ne našli. Nato sem prosila g. Bruneana, da me spove. Gospod, nič hudega sluteč, mi je izpolnil mojo prošnjo in tako sem ga prisilila k molčečnosti. Vedela sem, da ne prelomi spovedne tajnosti. Pa mojega zločinstva še ni bilo konec. Satan me je vpletal čim dalje bolj v svojo mrežo. Šla sem na sodnijo in zatožila ter pričala zoper Bruneana. Obsodili so ga na smrt in mu odsekali glavo. Bila sem že tako v rokah hudičevih, da sem šla gledat na morišče svojo nedolžno žrtev. Videla sem, kako je odletela glava, zdelo se mi je, da me je še v zadnjem hipu pogledalo njegovo oko. To me je tako presunilo, da nisem našla

v Ischlu, kjer sedaj biva cesar. Baron Burian, rodod Madjar, je zet bivšega ogrskega domobranskega ministra Feyervarya in je star 53 let. L. 1875. je bil vicekonzul v Bukareštu, l. 1878. v Belgradu in l. 1880. v Zofiji. Od l. 1882. do 1886. je bil prideljen general-konzulatu v Moskvi in je postal generalkonzul v Zofiji, kjer je ostal do l. 1895. Od tam so ga poklicali kot poslanika na Vürtembersko. Od l. 1897. je bil poslanik v Atenah. Burian bo vodil upravo Bosne in Hercegovine v Kallayevem smislu, to je v smislu protislovenskega madjarskega nasilstva.

V Venecueli, južnoameriški ljudovladi, je še domača vojska. Dve stranki se že mesece bojujeta. Slednjič se je začela nagibati zmaga na vladno stranko. Pri zadnji bitki je bilo na obeh straneh ubitih in ranjenih 1500 mož.

Vojska med Rusijo in Japonsko. New-yorski listi prinašajo vest o preteči vojni med Rusijo in Japonsko. Amerikanci se baje trudijo prepričati vojsko, ker povdarjajo, da je vzdržanje miru v vzhodni Aziji potrebno, ker bi bile primorane tudi druge velesile poseči vmes. Vzrok razpora med obema državama je ta: Rusija je dobila od Koreje dovoljenje, sekati na otoku istega imena gozdove. Japonska pa trdi, da služi to dovoljenje Rusiji v pretezo, da more pošiljati vojake v Korejo. Iz Tokija, glavnega mesta Japonske, se poroča, da je začela Japonska kupovati živež in druge potrebščine za vojno, ter da se pogaja za nakup novih vojnih ladij. Tudi ruska mornarica pred Vladivostokom je pripravljena, da lahko vsak čas prične vojsko. Japan se nadeja, da mu pomagata v slučaju vojne Anglija in Francija (?) Rusija že od 15. t. m. pomnožuje vojaštvo v vzhodni Aziji, kamor vozi tudi težke topove. Na železnici ima to prevažanje prednost pred vsem drugim prometom. Položaj je jako napet, ker Rusija noče nič slišati o Japonskih zahtevah zastran Koreje.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Novi krajni šolski svet.) Dne 12. julija t. l. se je vršila volitev za načelnika ter uamestnika v krajni šolski svet. Pa strmite, ta dan se je pokazalo, da stoji trojiška župnija na dnu narodne zaspanosti. Po krivdi nekaterih tukajšnjih vplivnih naših mož ter po silni agitaciji trškega generala ter zgornje-lenarskega župana, se je zgodilo, da je izvoljen načelnikom posilnimec Kirbisch (š), na-

več miru in sem kakor Kajn hodila od kraja do kraja. Moj zaročenec je pa z denarjem pobegnil. Kam, tega ne vem, in še tudi dosedaj nisem ničesar čula o njem. Tako sem preživela v strašnem stanju ta leta; in sedaj na smrtni postelji se mi je vzbudila vest, huje kot kedaj, me žgala in pekla, da mi ni bilo obstati.

Končala je bolnica in težko sopla. Oči treh poslušalcev so bile rosne. Še nekaj vzdihov — in duša je odšla pred sodbo.

»Odšla je k večnemu sodniku; ali ji bo odpuščeno?« vprašal je hišni gospodar ravno vstopivšega duhovnika, kateremu je na kratko povedal nam že znano povest.

»V nebesih je večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdeseterimi pravičnimi«, odgovori ta resnobno in častljivo.

Veliko zanimanje in pozornost je vzbudila ta dogodba, ki se je razširila po časnikih. Eni so obsojali preneglo sodbo, drugi so se hudovali nad zločinko in zopet drugi so pomilovali nedolžno umorjenega duhovnika. Tudi mi si lahko mislimo svoje. Duhovnik Bruneau je padel kot žrtva svojega poklica, akoravno bi si lahko z eno samo besedo ohranil življenje.

Tak je katoliški duhovnik!